

Tauw

Sustainable
solutions for
a better
environment

Tauw in beeld

inclusief jaaroverzicht 2014

Voorwoord

Annemieke Nijhof - CEO Tauw Group

Voor u ligt 'Tauw in beeld', een reis door de wereld van Tauw met mooie beelden en teksten van onze projecten, onze medewerkers, onze missie, visie en passie. Daarnaast vindt u in één oogopslag de financiële resultaten van Tauw over 2014. Ik ben blij dat we het jaar positief hebben afgesloten en dat we die lijn begin 2015 weten door te trekken.

Vooral ben ik trots op de verhalen in dit boekje. Verhalen van Tauwers die de liefde voor hun vak, hun klanten, hun projecten en 'hun Tauw' uitdragen. Die gezicht geven aan ons werk: mensenwerk. In een wereld waar de menselijke maat soms lijkt te verdwijnen, zijn we bij Tauw gelukkig met onze schaal: groot genoeg om goed te zijn en klein genoeg om allemaal verbonden te zijn.

Ik ben dankbaar dat we zoveel goede, loyale klanten hebben. Ze zijn soms meer onze partner dan onze klant: we gaan samen voor duurzame oplossingen voor vraagstukken in de leefomgeving. Daarbij mogen we onze innovatieve concepten en technieken vaak bij hen testen. Met het vertrouwen van deze klanten kunnen we vooruitgang boeken. In de aanpak van milieuvraagstukken. In het bedenken van duurzame oplossingen. En in de ontwikkeling van onszelf, zodat u het beste van Tauw krijgt.

Inhoudsopgave

Corporate story	8		
Samenwerken met Water	14	Eindhoven Airport	58
Interview met Cor Lont	18	Interview met Floor Ham	62
Stroomlijn IJssel	22	Tauw kijkt anders	66
Interview met Linda Molenaar	26	Interview met Frank Aarts	70
Tauw Takes Care	30	Stroomkanaal Lemmer	74
Interview met Laurent Bakker	34	Tauw sponsort!	78
Haven Rotterdam	38	Rainproof Amsterdam	82
Jaaroverzicht 2014	44	Zeker meten!	86
Duurzaamheid	50	Interview met Willem Nell	90
Veiligheid	52	Colofon	94

Sustainable solutions for a better environment

Tauw wil bijdragen aan een duurzame omgeving. Samen met onze klanten. Want de kwaliteit van het milieu en de leefomgeving kan altijd beter. Zolang wij daarvan overtuigd zijn, blijven we bestaan. Met gedreven professionals, die trots zijn op de duurzame oplossingen die ze bedenken.

HET DNA

Deze missie is geen papieren tijger en komt ook niet zomaar uit de lucht vallen. Eigenlijk zat het al vanaf de oprichting in ons DNA. Zullen we even terugkijken? We hebben het dan over de jaren twintig van de vorige eeuw. De vereniging van Noord-Hollandse Waterschappen krijgt een steeds grotere behoefte aan onafhankelijk en technisch hoogwaardig advies bij haar waterschapproblemen. Vooral de overgang van stoom- en dieselmolens naar elektrisch aangedreven molens is een belangrijke drijfveer. Daarom wordt op 1 oktober 1928 in Haarlem het Technische Adviesbureau van de Unie van Waterschapsbonden opgericht. Vijf man sterk.

Water is dus de bron van het huidige Tauw. De eerste opdrachten gaan vooral over waterbeheersing, maar ook over wegconstructie en elektrificatie. In de jaren die volgen wordt het bureau ook belast met de controle van bestaande bemalingsinstallaties en opdrachten in de gemeentelijke sfeer. En de werkzaamheden blijven uitbreiden. Daarom wordt er al in 1933 gereorganiseerd. Een nieuwe maatschap met dezelfde naam krijgt drie hoofdafdelingen: Civiele techniek, Elektrotechniek/werktuigbouwkunde en Bouwkunde.

NAOORLOGSE GROEI

Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog werken er al 40 mensen bij het Technische Adviesbureau. En de wederopbouw na de oorlog zorgt voor een nog sterkere groei, met name in de gemalenbouw. Er wordt zelfs

internationaal aan de weg getimmerd. Maar door de desastreuze stormramp in 1953 komt dat in de koelkast te staan. De werkzaamheden na de ramp vragen veel extra mankracht en een scherpe focus.

De maatschappelijke ontwikkelingen in en na de wederopbouw stellen steeds weer andere eisen aan de kennis en kunde. Zo neemt de industrialisatie sterk toe en daarmee het geproduceerde afvalwater. Daarom worden ook laboratoriumactiviteiten ontwikkeld, om polders en waterschappen schoon te houden. In 1954 vestigt het eerste laboratorium zich in Den Haag en een jaar later komt er een tweede bij.

STERKE CONCURRENTIE

We zijn al ver in de jaren zestig. De afkorting TAUW gaat steeds vaker over de tong als de nv Infra Consult wordt opgericht. Deze volle dochter is een raadgevend ingenieursbureau voor Bouw- en Waterbouwkunde en Milieuhygiëne, voor alle opdrachten die buiten het oorspronkelijke arbeidsveld van het moederbedrijf vallen. In 1975 opent het nieuwe hoofdkantoor in Deventer, waar het nog steeds staat. En als de jaren tachtig aanbreken wordt de concurrentie steeds heviger. Enkele slechte boekjaren volgen, waardoor het tijd is voor rigoureuze actie. De juridische band met de Unie van Waterschappen die al die jaren was blijven bestaan, wordt in 1985 verbroken en het bureau gaat verder onder de naam TAUW Infra Consult bv.

Tauw wil zorgen voor een goede belevings- en omgevingskwaliteit en zo bijdragen aan een duurzame leefomgeving.

WERKNEMERSPARTICIPATIE

De sterke binding met de ruim 125 medewerkers krijgt in 1987 vaste vorm in een uniek participatieplan. Zeer ambitieus voor die tijd. In combinatie met de enorme personeelsgroei blijkt het in die vorm echter niet haalbaar voor de lange termijn. Maar daar laat TAUW het niet bij zitten. In 1997 ondernemen we een nieuwe poging en die blijkt toekomstbestendig. Dit participatieplan bestaat nog steeds! En dat terwijl de groei exponentieel blijft doorzetten, mede door een flink aantal overnames. Daarnaast krijgen ook de internationale ambities vorm door de oprichting van een Duitse, Belgische en Franse tak.

SAMEN EEN NIEUWE KOERS

Als in 1998 alle diensten samenkomen onder de naam Tauw bv, wordt er een nieuwe koers bepaald. Het motto: denkkracht voor duurzame omgevingskwaliteit. De missie voor de komende jaren is helder: een sterk advies- en ingenieurbureau dat professionele advies-, meet- en ontwerpdiensten levert, gericht op de inrichting, verbetering en instandhouding van de fysieke omgeving, het milieu en de infrastructuur.

JUBILEUM 75 JAAR

In 2003 bestaat Tauw 75 jaar. Het is groot feest, onder andere met een spraakmakende studentenprijsvraag. In datzelfde jaar wordt Tauw Laboratories verzelfstandigd om de positie op de Europese markt te versterken en de mogelijkheden tot samenwerking te vergroten, zoals

met het Duitse Agrolab. En zo richt Tauw Group zich nog steeds op het verder intensiveren van samenwerking binnen het netwerk van de 22 huidige Tauw-vestigingen in zes Europese landen.

BUITENLANDSE GROEI

Tussen 2006 en 2008 groeit Tauw sterk in Duitsland door de overnames van drie bedrijven. Ook wordt in die periode PurpleBlue bv opgericht, waarin de expertise op het gebied van juridisch en financieel advies voor de omgeving wordt ondergebracht. In Spanje wordt Tauw Iberia een 100% dochter van Tauw Group, terwijl ook in België wordt uitgebreid met de overname van Eurofins Becewa. In 2013 wordt PurpleBlue verkocht aan Van Heijst & partners en in 2014 wordt het Utrechtse adviesbureau Atrivé overgenomen.

VERDER VOORUIT

Tauw heeft een top 3-positie in Europa op het gebied van milieuadvies voor de industrie. In Nederland staat Tauw al jaren in de top 10 van ingenieurbureaus en heeft het een gedegen reputatie op het gebied van milieu, bodem en water. Maar hiervoor geldt; behaalde resultaten in het verleden... Dus kijken we ook altijd vooruit en werken we aan een vruchtbare basis voor een nieuwe periode van duurzame groei van ons bedrijf. Niet per se in aantallen medewerkers of omzet, maar wel in winstgevendheid, werkplezier, gedrevenheid en ontwikkeling als persoon en als bedrijf.

We kijken niet alleen naar de toekomst van Tauw, we kijken ook naar de wereld om ons heen. Tauw wil namelijk zorgen voor een goede belevings- en omgevingskwaliteit en zo bijdragen aan een duurzame leefomgeving. Voor ons is dat natuurlijk gedrag. Het drijft ons, we staan er voor en het is wat Tauwers bindt.

DUURZAME TOEKOMST

We initiëren, denken mee, ondersteunen, stimuleren en werken mee aan een duurzame toekomst.

We inventariseren, analyseren en beoordelen de gevolgen van ontwikkelingen, voornemens of keuzes en zetten onze kennis en creativiteit in voor het scheppen van bruikbare, haalbare en tastbare oplossingen. Dat doen we voor onszelf en voor onze klanten. Hiervoor gelden er voor ons drie belangrijke sporen:

1. We adviseren bij het maken van duurzame keuzes.

In de meer dan 6.000 projecten per jaar monitoren we de milieukwaliteit, ontwerpen we de toekomstige ruimtelijke inrichting, bereiden we ruimtelijke besluiten voor, houden we toezicht op de aanleg van infrastructuur, regelen we de vergunningen voor bedrijven en optimaliseren we bedrijfsprocessen. Daarbij houden we rekening met de kwetsbaarheid van natuur, biodiversiteit en het menselijk belang.

2. We streven continu naar een optimale eigen duurzame ontwikkeling.

We werken aan verkleining van onze CO₂- en waterfootprints, geven ruimte aan de persoonlijke ontwikkeling van onze medewerkers en bieden plek voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Samen werken we aan stabiele, duurzame winstgevendheid, zodat Tauw ook in de toekomst een bijdrage blijft leveren aan duurzame ontwikkelingen.

3. We besteden een deel van onze winst aan doelen die we belangrijk vinden voor het creëren van een duurzame samenleving.

Zo ondersteunt Tauw wereldwijd het verantwoord omgaan met pesticiden door kennis, ervaring en financiële middelen ter beschikking te stellen. Daarnaast stimuleren we de gezondheidszorg in Afrika via Amref Flying Doctors en bevorderen we natuureducatie door IVN te sponsoren. ❖

KORT EN KRACHTIG

Kortom: Tauw adviseert bedrijven en overheden bij het maken van keuzes voor een duurzame ontwikkeling. Onze gedreven mensen hebben een groot verantwoordelijkheidsgevoel voor alles om ons heen. Daarbij zetten we onze duurzame denk- en daadkracht in. En zo komen we tot: Sustainable solutions for a better environment.

1990

1990 overname DSBV Ingenieurs en Architecten bv

1990 overname Adviesburo voor Civieltechniek en Polderbemalingen Ing. J. de Haan bv

1990 overname Nagtglas Versteeg bv

1994 splitsing Tauw Infra Consult in Tauw Beheer, Tauw Milieu en Tauw Civiel en Bouw.

1994 oprichting Tauw Umwelt GmbH

1995 oprichting Tauw NV België

1995 afstoten architectuuractiviteiten DSBV

1995 overname Ingenieursbureau Van Steenis

1995 overname Intron

1995 overname Centrilab bv

1996 oprichting Tauw Environnement SAS Frankrijk

1996 ISO 9001 certificaat voor Tauw Milieu

1996 overname ingenieursbureau Mabeg

1996 afstoten Nagtglas Versteeg bv

1999 afstoten Intron

2000 afstoten Centrilab bv

2000 oprichten CAT-Alliance met Engelse en Deense consultant

2000 deelname van 45% in EcoAppraisal SRL Milaan

2001 overname Ophrys SARL Douai- Frankrijk

2002 formalisering CAT-Alliance Ltd. Londen

2003 belang van 60% in Covitecma SA Madrid

2003 belang van 100% in EcoAppraisal SRL Milaan

2006 overname Lubag (Beieren, Duitsland)

2007 overname Dr. Werner Wohlfarth Zertifizierung GmbH (Zert), deelneming Medusa (40%)

2007 oprichting PurpleBlue bv

2008 overname Dr. Stupp Consulting GmbH (DSC)

2009 uitbreiding belang in Tauw Iberia van 60% naar 85%

2010

2010 deelneming in Steam Srl (13,78%, Italië)

2012 overname Eurofins Becewa (België)

2013 verdere overname Tauw Iberia tot 100%

2013 PurpleBlue verkocht aan Van Heijst & Partners; verdere overname Steam Srl tot 100%

2013 belang van 25% voor Wadinko

2014

2014 overname adviesbureau Atrivé, verkoop De Haan Consult

WATER

Samenwerken met Water

In Nederland bestrijden én omarmen we water. Dat doen we al eeuwen lang. We willen droge voeten houden, maar niet alles dempen of weghouden. We gaan om met water. En Tauw blijft daar voor zorgen. Altijd.

Dat betekent soms tegenhouden, soms toelaten, maar altijd controleren. Een enorme opgave waar we alle betrokken partijen bij nodig hebben. We noemen dat Samenwerken met Water. Het is nodig.

WATERSYSTEEM VAN DE TOEKOMST

Tauw adviseert en ondersteunt Waterschappen bij planvorming, ontwerp en realisatie van vraagstukken rond de regionale waterinfrastructuur. We richten ons daarbij op kosteneffectiviteit, duurzaam waterbeheer en waterveiligheid.

Daarmee helpt Tauw bouwen aan het Watersysteem van de Toekomst, zoals wij dat noemen. Een systeem met structureel lagere beheerskosten, optimale betrouwbaarheid, duurzaamheid en waterveiligheid voor alle inwoners.

Die veiligheid is meerlaags als het gaat om het regionale waterbeheer en de integratie van de ruimtelijke ordening rond secundaire waterkeringen. We benadrukken het belang van de omgeving waarin het ontwerp wordt gerealiseerd. En we adviseren bij strategische beleidsvraagstukken rondom renovatie en onderhoud.

Bovendien profiteert u van onze oorsprong: we weten al bijna 90 jaar alles van gemalen, waterkeringen en kunstwerken als stuwen, vispassages en sluizen. Ook hebben we een sterke positie op het gebied van meten en monitoren; een onmisbare meerwaarde en integraal onderdeel in alle planfasen van het regionaal watersysteem.

WAT DOEN WE BIJ WATERSYSTEMEN?

- Beheer en onderhoud
- Gemalen en andere kunstwerken
- Waterinfrastructuur
- Waterkwaliteit
- Waterbeleid en strategie
- Wateroverlast en watertekort
- Waterveiligheid

STERK IN DE WATERKETEN

In de waterketen adviseren we van (drink)waterwinning tot aan de lozing van gezuiverd afvalwater. We staan ook sterk in gerelateerde aspecten als energie, slibverwerking en omgevingsmanagement.

Tauw kent de rollen van alle spelers in de waterketen. En we nemen zelf een actieve rol in alle planfasen op werkvelden als grondwateronttrekkingen, drinkwatertransportsystemen en afvalwaterbehandeling. Daarbij kijken we over de historische grenzen van de sectorale deelgebieden heen. Op deze manier verbinden we de stakeholders.

Heeft onze kennis en ervaring aanvulling nodig? Dan gaan we op zoek naar de juiste partners. Zo werken we toe naar de Waterketen van de Toekomst, gericht op kostenbesparingen, duurzaamheid, flexibiliteit, innovativiteit, samenwerking en een optimale wisselwerking met de omgeving. 🌊

WAT DOEN WE IN DE WATERKETEN?

- Grondstoffen en energie
  - Transportsystemen en rioolgemaal
  - Stedelijk watersysteem
  - Waterwinning
  - Waterzuivering
-

In Nederland
bestrijden
én omarmen
we water.

INTERVIEW MET COR LONT

PROJECTLEIDER EN ADVISEUR WATER

‘Ik wil weten wat er leeft bij een klant’

Hij werkt nu acht jaar bij de afdeling Water in Assen en Deventer. Behalve projectleider en adviseur Water is Cor Lont (37) ook accountmanager voor de drie noordelijke waterschappen: Hunze en Aa's, Noorderzijlvest en Wetterskip Fryslân. ‘Voor alle drie de waterschappen zitten we in het Raamcontract Adviesdiensten.’

“Ik probeer zoveel mogelijk de verbinding te leggen tussen de klanten en Tauw. Dat werkt twee kanten op.”

VERBINDEN

'Ik probeer zoveel mogelijk de verbinding te leggen tussen de klanten en Tauw. Dat werkt twee kanten op. Enerzijds wil ik de klant zo goed mogelijk leren kennen zodat we ons advies zo goed mogelijk kunnen afstemmen. Anderzijds probeer ik de juiste collega's te koppelen aan de klant om de beste dienstverlening te kunnen leveren. Contact met mensen vind ik leuk; niet alleen met klanten maar ook met mijn eigen collega's. Het leukst aan mijn werk vind ik het adviseren en met een klant meedenken, de link naar Tauw te leggen en de juiste personen met elkaar te verbinden. Ik ben echt een contactenmens.'

“Het is lastig een betere werkgever te vinden dan Tauw. Je hebt hier de vrijheid om je ding te doen.”

KWALITEIT DE BESTE ACQUISITIE

'Een voorbeeld van de juiste mensen koppelen: voor een waterschap had ik naar tevredenheid een klus gedaan. Naar aanleiding hiervan kreeg ik een een-op-een aanvraag.

Ik vond zelf dat ik niet de aangewezen persoon hiervoor was en vroeg of ik iemand anders mocht voorstellen. De opdrachtgever stemde daarmee in en een collega heeft het project succesvol opgepakt. Daar ben ik trots op. Het is namelijk goed voor ons, maar ook voor de klant. We hebben meegedacht met de opdrachtgever, goed naar hem geluisterd en zijn verhaal gehoord. De mooiste beloning zijn de een-op-een aanvragen op basis van de relatie die we opgebouwd hebben. Kwaliteit leveren is immers de beste manier van acquisitie.'

WATERSYSTEEM VAN DE TOEKOMST

'Mijn eerste project zal me altijd blijven. Het was toevallig in de omgeving waar ik geboren en getogen ben. Dat geeft wel iets extra's. Je kent elke straat en elke hoek. Tegenwoordig ben ik trots op ons Watersysteem van de Toekomst. Het gaat erom dat je niet automatisch accepteert dat het watersysteem van nu ook het best is. Niet dat alles anders moet, maar je moet wel durven nadenken of het ook anders kan. Op korte termijn is aanpassen van het bestaande systeem bijna altijd de goedkoopste oplossing, maar een nieuw watersysteem zorgt voor minder beheerkosten, is optimaal betrouwbaar, robuust, duurzaam en veilig voor alle inwoners. Hiermee zijn wij onderscheidend ten opzichte van andere bureaus. Het is een mooi onderwerp, hier komt het adviseren heel sterk terug. De truc is je bij het denken op het niveau van watersystemen niet te

laten verleiden door details. Je moet de hoofdlijnen vasthouden. De details komen vanzelf als je de hoofdlijnen hebt uitgedacht.'

VRIJHEID

Hij heeft het naar zijn zin bij Tauw: 'Het is lastig een betere werkgever

te vinden dan Tauw. Je hebt hier de vrijheid om je ding te doen. Ook mijn leidinggevende is hierin heel bepalend; hij geeft mij alle ruimte, vrijheid en vertrouwen. Wat ik ook mooi vind aan Tauw, is het best samen te vatten in een citaat van Annemieke Nijhof dat mij erg

aanspreekt: 'Mijn beeld is dat we moeten groeien, niet per se in omzet maar in wat we doen voor de samenleving'. Die manier van werken, iets doen voor de samenleving, daar wil ik graag aan bijdragen!' ❁

Stroomlijn IJssel

Langs de IJssel opereert Tauw, als penvoerder, samen met aannemingsbedrijf Bruins & Kwast en rentmeesterkantoor Eelerwoude. Deze combinatie heeft de naam Courant gekregen. We werken aan het project Stroomlijn IJssel, als onderdeel van het Programma Stroomlijn van Rijkswaterstaat. Het moet zorgen voor een betere doorstroming bij hoog water, door overtollige begroeiing in de uiterwaarden te verwijderen.

Rijkswaterstaat werkt doorlopend aan de veiligheid van de bewoners in het rivierengebied. Niet alleen met het Programma Stroomlijn, dat al loopt vanaf 2011, maar ook met de grote programma's als Ruimte voor de Rivier en Maaswerken. Door smeltwater en toenemende neerslag krijgen de Nederlandse rivieren en uiterwaarden vaker te maken met hoogwater. Als er niets gedaan wordt, neemt de kans op overstroming toe.

VEILIGHEID BEWONERS GARANDEREN

Om de veiligheid van de omwoners van de IJssel te garanderen, werken we aan verschillende maatregelen. In de stroombaan, waar het water het hardst door de uiterwaarden stroomt, belemmeren bomen en struiken de doorgang. Dit veroorzaakt een nog hoger waterpeil en vergroot het risico op overstromingen.

Daarom wordt die begroeiing verwijderd, maar laten we waardevolle heggen en monumentale bomen staan. Ook houden we rekening met beschermde dier- en plantensoorten.

SAMENWERKING

Rijkswaterstaat hecht grote waarde aan een goede samenwerking met de omgeving. Daarom heeft Tauw, als leidinggevende aan het project, een ervaren omgevingsmanager bij het team gezet. Eelerwoude zet vier rentmeesters in voor het bezoeken en afsluiten van overeenkomsten met betrokkenen en landeigenaren. Bovendien voeren zij de areaalanalyses uit. Samen met Eelerwoude ontwerpt Bruins & Kwast vervolgens het geheel, waarna ze zelf de volledige uitvoering voor hun rekening nemen.

DE JUISTE BALANS

‘Het mooie aan Stroomlijn is het vinden van de juiste balans tussen veiligheid, cultuur en natuur. Hierbij gaan we zorgvuldig te werk. Gemeenten, eigenaren en belangengroepen worden tijdens het hele proces betrokken. Rijkswaterstaat voert alle werkzaamheden niet zelf uit. Hiervoor heeft zij vier gespecialiseerde bureaus gecontracteerd. Tauw heeft samen met Bruins & Kwast en Eelerwoude een slimme, innovatieve combinatie bedacht van planvorming tot uitvoering. Door onder één paraplu te opereren gaan ze voortvarend te werk waarbij het resultaat voorop staat. Met Tauw is het prettig samenwerken’, zegt Rick Kuggeleijn, programmamanager Rijkswaterstaat programma Stroomlijn.

“Door onder één paraplu te opereren gaan ze voortvarend te werk waarbij het resultaat voorop staat.”

Rick Kuggeleijn - programmamanager Rijkswaterstaat

‘Samen hard werken en er écht voor gaan’

Ze werkt nu bijna vier jaar bij Tauw in Amsterdam. Als projectadviseur houdt Linda Molenaar (30) zich vooral bezig met systeemgerichte contractbeheersing (SCB), risicomangement en met offertetrajecten. ‘Mijn dag bestaat voor een groot deel uit dingen regelen en snel schakelen, daar krijg ik energie van!’

“Bij Tauw liggen veel kansen om te doen wat je leuk vindt en waar je een bijdrage aan wilt leveren.”

RISICO'S MANAGEN

'SCB is een groeimarkt. Opdrachtgevers passen steeds vaker moderne contractvormen toe. Je ziet dat hierdoor de rol van opdrachtgevers en opdrachtnemers verandert. De opdrachtnemer is nu verantwoordelijk voor de uitvoering van het project. Dat vraagt een andere manier van contract beheersen, meer op afstand. In mijn rol als risicomanager en toetscoördinator bepaal ik samen met het contractteam, aan de hand van risicomanagement, waarop we het werk van de aannemer gaan toetsen.

“In korte tijd en onder hoge druk gaan we er samen voor en maken we er iets moois van.”

Ook in offertetrajecten pas ik risicomanagement toe: Past dit in onze visie en kunnen we het waarmaken? En tijdens een project sturen we op tijd en op geld. Een mooi voorbeeld van een SCB-project is boezem-gemaal Schardam, waar wij Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) ondersteunen.

Voor HHNK is dit gemaal een visitekaartje. Ze zijn bezig met het Hoogwaterbeschermingsprogramma en willen daarvoor een goed werkend gemaal én een mooi gemaal dat goed in de omgeving past.'

DYNAMIEK

'Bij gemaal Schardam ondersteunen we de opdrachtgever met SCB. Zo nemen we HHNK mee in het proces. Wij leveren de technisch manager en de contractmanager en we leveren de kennis die HHNK niet heeft. Daarvoor kunnen we putten uit de enorm brede kennisbank van Tauw. We werken met een groot team en zorgen ervoor dat alles op tijd gecheckt wordt. Daarvoor heb ik vaak en veel contact met de aannemer. Ik word enthousiast van het proces, van de samenwerking, om de juiste mensen bij elkaar te krijgen, van de dynamiek van het project en van de interactie met de opdrachtgever. Net als in offertetrajecten geldt ook hier: de juiste personen voor de klus bij elkaar krijgen en het écht samen doen!'

ENERGIE

'In offertetrajecten bepalen we met ons projectteam wat de kern van de vraag is en wat tussen de regels door de echte wens van de opdrachtgever is. Aan de hand daarvan bepalen we de strategie en gaan we het Plan van Aanpak (PvA) maken. Mijn rol is het deels schrijven, maar vooral het redigeren van het PvA. Ik verzamel de juiste input en ik zorg ervoor dat de strategie erin komt.

Dat betekent heel veel regelen en veel overleggen met collega's. Het proces is heel dynamisch en spannend, maar ook heel leuk. In korte tijd en onder hoge druk gaan we er samen voor en maken we er iets moois van. Daar krijg ik energie van!'

ZELF STUREN

'Bij Tauw liggen veel kansen om te doen wat je leuk vindt en waar je een bijdrage aan wilt leveren. Je kunt zelf sturen op welk werkveld je wilt werken. Zo kwam SCB op mijn pad en daar zag ik kansen. Ik vind het interessante materie, ik heb een sterk analytisch vermogen, ik kan de juiste vragen stellen en omdat ik als beleidsmedewerker ben opgeleid, kan ik goed schrijven. Ik ben trots op de door ons binnengehaalde offertes, vooral op de raamcontracten voor Den Bosch, de TU Delft en de ecodeucten voor de provincie Utrecht. Daar hebben we met z'n allen keihard aan gewerkt!' ❁

INDUSTRIE

Tauw Takes Care

Wilt u als bedrijf uw doelen bereiken, dan wilt u dat vast op een maatschappelijk verantwoorde wijze doen.

U opereert immers niet geïsoleerd van de samenleving. Omwonenden, overheden, klanten, leveranciers en ook medewerkers verwachten simpelweg goed burgerschap. Dat schept kansen én geeft verplichtingen.

Tauw helpt u daarbij. Als onafhankelijk en internationaal adviesbureau leveren wij maatwerkadvies op het gebied van milieu, veiligheid, energie en duurzame bedrijfsvoering. Met onze specialistische kennis helpen we om kansen duurzaam te benutten en tegemoet te komen aan wettelijke en maatschappelijke verplichtingen.

DUURZAME BEDRIJFSVOERING

Duurzaamheid is niet verplicht. En hoewel er soms heel hoogdravend en moralistisch over wordt gedaan, komt het neer op geld besparen, imago verbeteren, medewerkers binden, zorgen voor de leefomgeving en een goed gevoel overhouden. Dat zijn toch heel concrete doelen voor een onderneming.

Aan duurzaamheid valt eigenlijk niet meer te ontkomen. Sterker nog, veel bedrijven hebben al maatregelen genomen. Bewust of onbewust. Tauw helpt uw beleid helder te formuleren, strategische doelen te bepalen en de uitvoering haalbaar en tastbaar te maken. We onderzoeken de mogelijkheden, adviseren en ontwerpen de oplossingen. We helpen bij de praktische en planmatige implementatie van technieken en maatregelen die van een gewone onderneming een modern en duurzaam opererend bedrijf maken. En dat levert enorme voordelen op. In termen van winst, reputatie, efficiëntie en acceptatie.

KENNIS VAN COMPLIANCE

Voldoen aan wet- en regelgeving geeft uw bedrijf een 'license to operate'. In compliance zijn en blijven is daarom van groot belang en tegelijkertijd een uitdaging. Want overheden verscherpen hun handhaving, wetgeving verandert voortdurend, consumenten worden veeleisender en de controle neemt toe.

Bij Tauw kunt u bouwen op een adviseur met kennis van zaken én toewijding. Zo anticipeert u op veranderingen en heeft u tijd om de juiste beslissingen te nemen en onnodige kosten te voorkomen. Ook overheden zien ons als een deskundige partij. Dat helpt in uw relatie met de overheid.

We meten en monitoren bij alle milieu- en veiligheidsaspecten van uw bedrijf en geven technische adviezen over het voorkomen en oplossen van non-compliance situaties. Dus of het nu gaat om het aanvragen van een vergunning of het totale compliance management, we bieden een oplossing op maat.

ENVIRONMENTAL DUE DILLIGENCE

Zijn er veranderingen in de eigendomsituatie of financiering van uw bedrijf? Dan wilt u weten wat dat voor gevolgen heeft voor de aansprakelijkheid en het milieu. Environmental Due Dilligence-onderzoek (EDD) brengt dat in kaart.

EDD staat centraal in onze wereldwijde dienstverlening rond de verkoop, aankoop en herstructurering van bedrijfseigendommen. We behoren tot de top van Europese adviesbureaus. Samen met COWI en SKM Enviros vormen we de CAT Alliance, met meer dan 10.000 professionals een van de grootste. Waar nodig vullen wij EDD-onderzoek aan met bouwkundig onderzoek en onderzoek op het gebied van duurzaamheid, veiligheid en arbeidsomstandigheden. Vertrouwen is daarbij het sleutelwoord. Dat combineren we met heldere afspraken en een pragmatische aanpak, met oog voor de korte én lange termijn.

LOCATIEONTWIKKELING ONDER DE LOEP

Is uw bedrijfslocatie nog optimaal voor het bereiken van uw doelstellingen? Herontwikkeling kan dan een goede oplossing zijn. Een complex proces dat vraagt om zorgvuldige voorbereiding en een efficiënte uitvoering.

Wij weten welke vergunningen u nodig heeft en aan welke wet- en regelgeving op het gebied van milieu en veiligheid u moet voldoen. Daarnaast heeft u uw eigen richtlijnen en ambities. Wij leggen alles naast elkaar en geven integraal advies.

We ondersteunen in het hele proces van planning tot realisatie. Maar er komen ook andere dingen kijken, zoals de selectie van de juiste locatie, grondaankoop en inrichting van het terrein en het sluiten van oude bedrijfslocaties. Op al die terreinen ontzorgen we u met onze kennis en drive voor een tevreden afhandeling.

BEGELEIDING BIJ BODEMVERONTREINIGING

Bent u aansprakelijk voor bodem- of grondwaterverontreiniging op uw bedrijfsterrein? Dan moet u kosten maken om het op te ruimen. En dan is het van belang om snel de omvang van uw aansprakelijkheid vast te stellen en het liefst te verminderen.

Begeleiding hierbij is een belangrijk onderdeel van onze dienstverlening. Daarnaast pakken wij bodemverontreinigingen kostenefficiënt aan. Overheden accepteren steeds vaker dat saneringen gericht zijn op het terugdringen van risico's in plaats van het volledig verwijderen van de verontreiniging. En door het toepassen van geavanceerde in-situ technieken kunt u de saneringskosten aanzienlijk terugbrengen.

Al 30 jaar zijn wij een Europese topspeler. Overheden beschouwen ons als een betrouwbare expert. Wereldwijd zijn we betrokken bij het formuleren van beleid en ontzorgen we multinationale bedrijven bij het oplossen en terugdringen van hun bodemaansprakelijkheden. Van strategie tot sanering, Tauw Takes Care! 🌱

**Aan duurzaamheid
valt eigenlijk niet
meer te ontkomen.**

'Trots om het boegbeeld van Tauw te zijn'

Op 7 mei 2015 is hij 25 jaar in dienst bij Tauw. Laurent Bakker (49) kijkt terug op mooie jaren met mooie projecten. Nu is hij International Client Director. In deze rol is hij verantwoordelijk voor de business-ontwikkeling Multinationale Industrie (MNI) en voor de propositie Bodem & Grondwater. Daarnaast is hij accountmanager voor internationale key accounts.

“Als accountmanager ben je het gezicht naar de buitenwereld. Ik ben er trots op het boegbeeld van Tauw te zijn.”

MAATWERK

‘Wat ik bijzonder aan Tauw vind, is dat wij in omvang relatief klein zijn, maar in kennis groot. Door onze kennis kunnen we concurreren met de grotere bureaus, zeker als je kijkt naar het type en de grootte van onze klanten, bijvoorbeeld Philips of Dow Chemicals. Of het nu om duurzaamheid of innovatieve oplossingen gaat, wij kunnen het leveren. We kunnen het waarmaken, want we kunnen namelijk altijd terugvallen op ons brede scala aan specialismen. We hebben heel veel kennis en de klant ziet dat! We leveren maatwerk en daardoor krijgen we ook de moeilijke projecten. Die uitdaging vind ik mooi; ik houd erg van puzzelen.’

ACCOUNTMANAGER

‘Als accountmanager ben je het gezicht naar de buitenwereld. Ik ben er trots op het boegbeeld van Tauw te zijn. Je moet gaan voor je klant en er altijd staan. Ik vind het heel inspirerend om voor bijvoorbeeld Philips accountmanager te zijn. We werken voor heel veel sites in binnen- en buitenland aan uitdagende vraagstellingen. Mijn rol als accountmanager is zorgen dat er kwaliteit wordt geleverd, dat we een strategische adviespartner zijn en dat we innovatief zijn. Ik ben trots op de samenwerking in het accountteam, dat we elkaar goed informeren en elkaar betrekken.’

ECHTE OPLOSSINGEN

‘Heel mooi vind ik die langlopende projecten waar je van het begin tot het eind bij betrokken bent. Ik ben er trots op dat we ook vaak écht met een oplossing komen voor bijvoorbeeld milieumoeilijke stoffen. Naast langlopende projecten zie je ook vaak projecten weer terugkomen, bijvoorbeeld omdat het beleidsveld is veranderd of een nieuwe aanpak mogelijk is. Dan gaan we met nieuwe technieken aan de slag om een nóg betere oplossing voor de klant te vinden.’

NIEUWSTE TECHNIEKEN

‘Tauw past de nieuwste technieken toe, bijvoorbeeld thermische sanering. Bodemverwarming kan een succesvolle techniek zijn, maar het is zeker geen eenvoudige techniek. Op bodemgebied zijn we veel bezig met innovaties. Het mooist is als we de opgedane kennis bij bodemprocessen kunnen gebruiken voor heel andere toepassingen. Een voorbeeld dat heel actueel is, is het terugbrengen van bodem in de stad. Dit passen we toe in het kader van bijvoorbeeld tegengaan van hittestress of vergroten van de waterberging in de bodem in geval van wateroverlast. We zijn ook bezig met het conditioneren van de bodem om zuiverende werking of draagkracht te vergroten of juist doorlatendheid te verlagen in geval van bodembescherming.’

SNEL SCHAKELEN

‘Netwerken spelen een belangrijke rol in mijn werk. Het mooie is dat je rol in een netwerk anders is. Het is niet langer de verhouding opdrachtgever–opdrachtnemer,

In netwerken ben ik heel actief. Mijn ervaring is dat als je zelf iets brengt, je er vaak ook iets voor terugkrijgt. Het is een van de mooiste manieren om met de klant in de weer te zijn. Samen op pad

“Wat ik bijzonder aan Tauw vind, is dat wij in omvang relatief klein zijn, maar in kennis groot.”

maar er is veel meer sprake van een partnership. Je kunt open praten over de toekomst, over innovaties, over wet- en regelgeving. Ook kun je afspraken maken over samenwerken; niet in de zin van regels, maar op basis van vertrouwen.

gaan, het hebben waarover het moet gaan, snel schakelen, je netwerk inzetten en je eigen versnelling erop zetten!’ ❧

Haven Rotterdam

Binnen een raamcontract voert Tauw de komende jaren waterbodemonderzoek uit voor Havenbedrijf Rotterdam. 'De verwachting is dat de komende jaren er nog veel waterbodemonderzoeken nodig zijn', aldus Remco Pikaar, contractmanager van Tauw. 'De Rotterdamse havens en de zeehavens van Dordrecht en Vlaardingen moeten in de nabije toekomst bereikbaar blijven voor steeds grotere schepen met meer diepgang.'

Pikaar: 'Neem bijvoorbeeld de komst van het grootste containerschip ter wereld, de CSCL Globe, en de komst van de Pioneering Spirit, het grootste hefvaartuig ter wereld dat constructies van onder meer olieplatforms in één stuk kan vervoeren. Beide schepen zijn niet eerder in Rotterdam geweest. Daarom investeert Havenbedrijf Rotterdam de komende jaren in de revitalisering van de bestaande havengebieden.'

VERDIEPING NIEUWE WATERWEG EN BOTLEKHAVEN

Een belangrijk speerpunt is de bereikbaarheid voor havengebonden bedrijven, zoals in het project 'Verdieping van de Nieuwe Waterweg en Botlekhaven'. Deze verdieping is van essentieel belang voor de Botlek, waar jaarlijks 50 miljoen ton wordt overgeslagen.

Er moeten in de toekomst schepen van de Aframax-klasse (diepgang 15 meter) kunnen liggen. Bij het verdiepen van de Nieuwe Waterweg en Botlek zal circa 5,5 tot 7 miljoen m³ waterbodem vrijkomen.

NAUTISCHE BAGGERWERKZAAMHEDEN

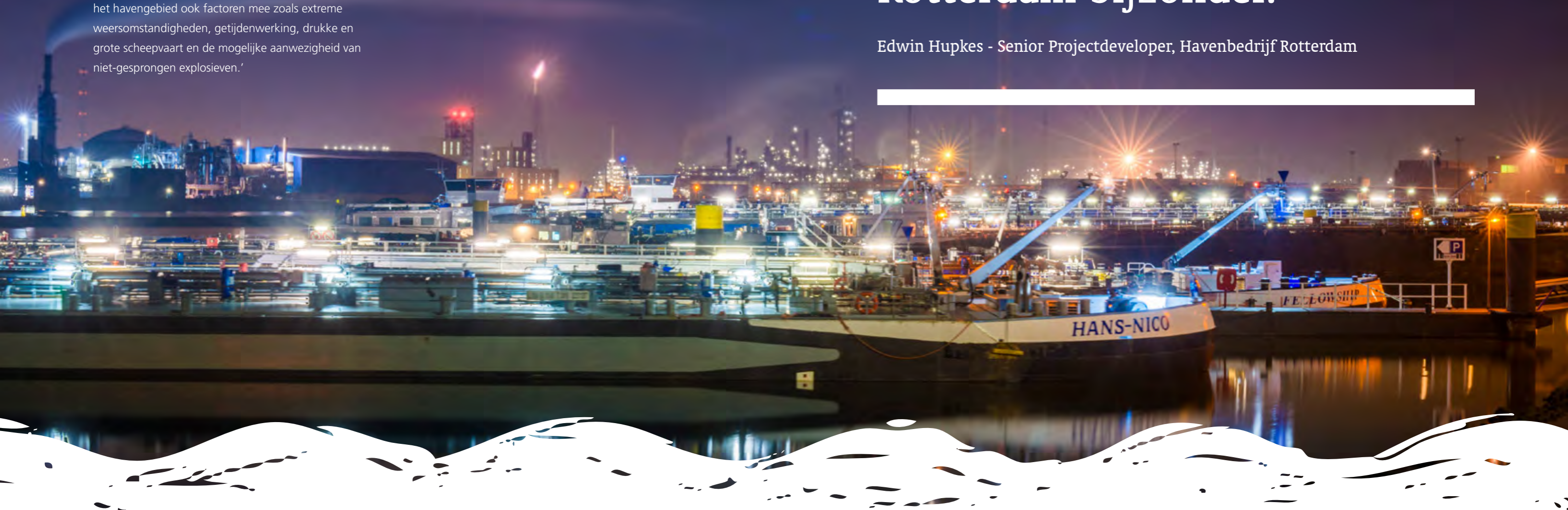
'Tauw voert binnen dit project zeer grootschalige waterbodemonderzoeken uit', vertelt Saskia Buijs, projectadviseur van Tauw. 'Nautische baggerwerkzaamheden vragen een andere aanpak dan regulier waterbodemonderzoek. De afstemming tussen het beleid, de beoogde afzet (met verschillende bevoegde gezagen) en de vertaling naar een praktische uitvoering spelen hierbij een cruciale rol. Daarnaast spelen er in het havengebied ook factoren mee zoals extreme weersomstandigheden, getijdenwerking, drukke en grote scheepvaart en de mogelijke aanwezigheid van niet-gesprongen explosieven.'

PROJECT 'BUOYS AND DOLPHINS'

Een ander project waarvoor we waterbodemonderzoek uitvoeren, is de realisatie van verschillende 'ship-to-ship transfers' in het Havengebied. Door er in totaal 24 te realiseren, wordt de afmeertijd van de schepen verkort en de milieulast aan de kade verlaagd. ⚓

“De omvang van het waterbodemonderzoek is ook voor Havenbedrijf Rotterdam bijzonder.”

Edwin Hupkes - Senior Projectdeveloper, Havenbedrijf Rotterdam

“Tauw is groot genoeg om goed te zijn en klein genoeg om allemaal verbonden te zijn.”

Annemieke Nijhof - CEO Tauw Group

Jaaroverzicht 2014

Zwarte cijfers in een krimpende markt

‘Het herstel van Tauw begon in 2013 en zette door in 2014. Het bevestigt dat de keuzes die Tauw in de afgelopen jaren maakte, succesvol zijn voor de voortzetting en verbetering van de dienstverlening voor onze klanten. Alle landen hebben positief bijgedragen aan het resultaat. In totaal komt de omzet uit op 104 miljoen euro met een bedrijfsresultaat van 1,7 miljoen euro. Daarmee groeit de winst licht ten opzichte van 2013’, aldus Annemieke Nijhof.

Annemieke Nijhof, bestuursvoorzitter van Tauw, is trots op de positieve ontwikkelingen van de afgelopen twee jaar. Belangrijkste doel van de herstructurering, eind 2012 ingezet met BeterTauw1.0, is duurzame groei van de winst met het oog op continuïteit. Nijhof: ‘De veranderingen die we hebben doorgevoerd, hebben geleid tot een betere score op offertes en een stijging van de werkvoorraad. We zijn sterk gericht op het verbeteren van onze prestaties voor onze klanten en focussen op de markten waarin Tauw het verschil kan maken. Denk aan risico- en contractmanagement, water in de stad, veiligheid en compliance voor bedrijven, en natuur en ecologie.’

MINDER KOSTEN

‘We hebben in 2014 hard gewerkt om de werkvoorraad te verbeteren. Echt bikkelen. Het jaar had geen goede start. Vanaf de zomer zag je een kanteling met weer veel klantbezoeken, gevolgd door een sterke eindsprint. Voor 2015 is behoedzaam begroot. Eén zwaluw maakt nog geen zomer. Daarnaast verminderen we onze vaste kosten. We hebben vooral fors bezuinigd op ons vastgoed. We hebben vierkante meters afgestoten en onze kantoren verder verduurzaamd. Daarmee snijdt het mes aan twee kanten: we leveren onze bijdrage aan het milieu én hebben minder vaste lasten’, vertelt Nijhof. Hierdoor gaan we de toekomst met vertrouwen tegemoet en kunnen we blijven investeren. Zoals in de ontwikkeling van het personeel, toonaangevende projecten en uiteraard onze innovatieve kracht. Neem bijvoorbeeld de Slibremmer die de derde plek bemachtigde bij De Vernufteling 2015, de jaarlijkse innovatieprijs van NLIingenieurs en KIVI.

GROEI IN MEDEWERKERS

We zijn trots op de energieke en gemotiveerde houding van ons personeel. Nijhof: ‘De kwaliteit van onze dienstverlening is één op één verbonden met de kwaliteit van onze medewerkers. Dit stelt hoge eisen aan de Tauw-collega’s. Niet alleen aan hun deskundigheid en professionaliteit, maar ook aan hun gedrevenheid en competenties om resultaten te halen en oplossingen te bieden aan onze klanten. We willen voorop lopen in een steeds veranderende wereld. Dit betekent dat onze medewerkers zich continu moeten ontwikkelen.’ Persoonlijke ontwikkeling en het uitdagen van medewerkers om autonoom te functioneren blijft ook in 2015 een belangrijke kernwaarde. Het kenmerkt het onderlinge vertrouwen binnen de organisatie. Tauw University biedt daarvoor cursussen en trainingen aan.

In 2014 stegen we vanwege de overname van Atrivé licht naar 1011 medewerkers die 925 fte’s vertegenwoordigen. Ook in 2015 verwachten we groei. Voor een goede verhouding tussen junioren, medioren en senioren start in ieder geval een groep van 15 trainees. Ze worden op verschillende posities ingezet. Nijhof: ‘De jongeren brengen veranderingskracht binnen. Ik ben jaloers hoe ze van hun opleiding afkomen. Ze zijn zoveel beter in samenwerken. Echt interactief. Niet allemaal verschillende partjes. Ze kunnen goed presenteren, zijn enthousiast en hebben flair.’

BETERTA UW

Vanaf het begin van de crisis zagen we dalende omzetvolumes, vooral in Nederland in de gemeentelijke en waterschapsmarkt. Daarnaast was er sterke druk op order-intake, werkvoorraad, productie en projectresultaat, en zo ook op het werkkapitaal. Daarom zijn in 2013 en 2014 de verbeterplannen BeterTauw1.0 en 2.0 opgezet, samen met een acceleratieprogramma. Dit heeft onder andere geleid tot het afscheid nemen van niet-winstgevende activiteiten, kostenreductie en het optimaliseren van de organisatie. Daarnaast is er een afdeling opgericht die zich bezig houdt met projectdetachering. Verder zijn in 2014 de projectbeheersing en managementstuurinformatie verbeterd, is het commerciële proces nog beter geïmplementeerd en verminderden we de overhead bij staf en management.

NOG BETER IN 2015

We willen de ingezette koers nog verder uitbouwen. Nijhof: 'We blijven steeds vooruit kijken en onszelf ontwikkelen binnen onze expertise. Zo ontwikkelden we een model om stedelijke risico's in kaart te brengen bij hitte- of wateroverlast. Deze kennis gaan we verder uitdragen om Nederland steeds veiliger te maken, mooie projecten uit te voeren en ook 2015 met degelijke zwarte cijfers af te sluiten.'

We hebben ons ten doel gesteld in 2015 het resultaat verder te verbeteren. We verwachten een lichte daling van de netto-omzet, die meer dan gecompenseerd

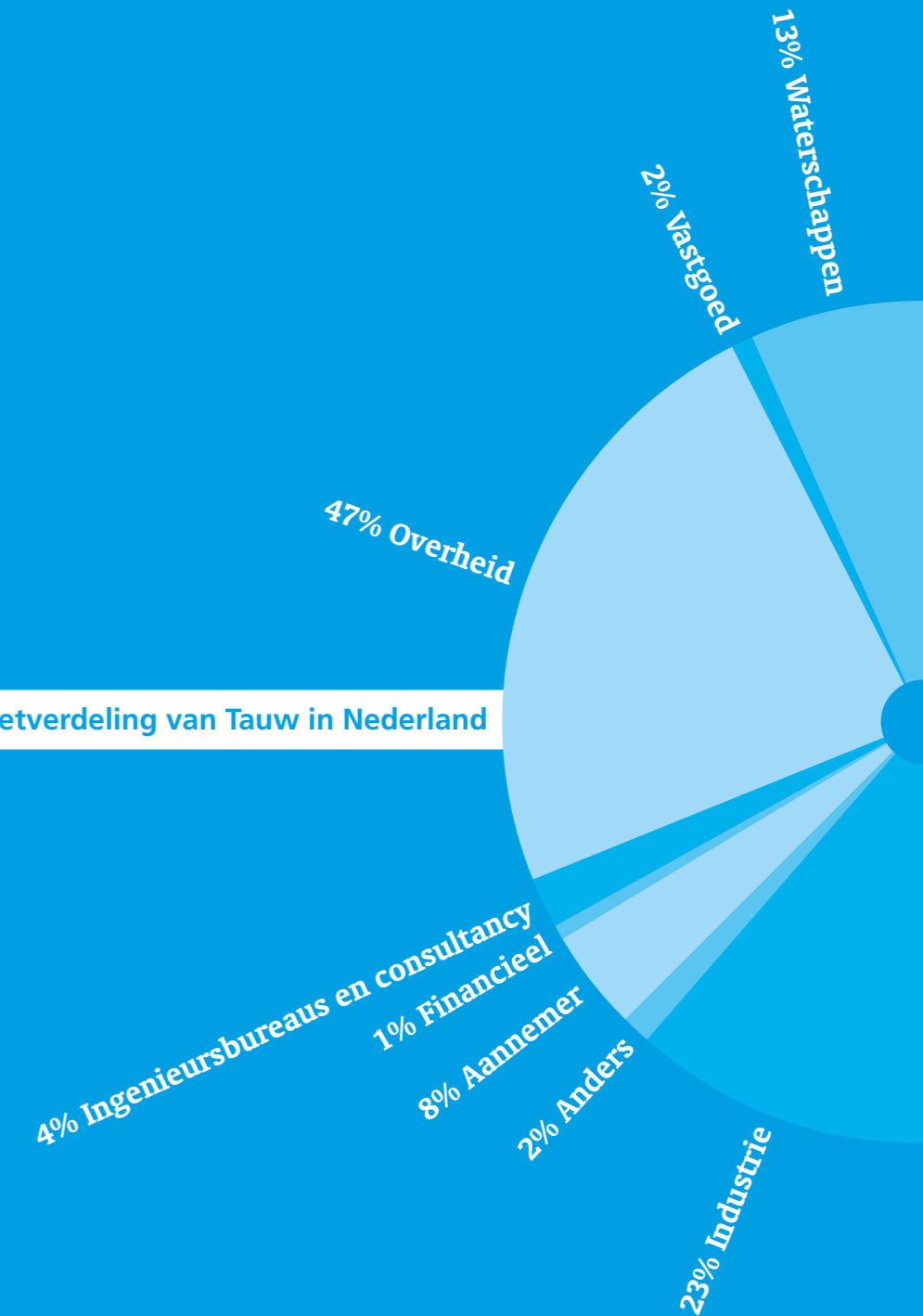
wordt door lagere overheadkosten en uitbesteed werk. De eerste resultaten van BeterTauw zijn zichtbaar. Maar er is meer tijd nodig voor een sterke verbetering van het rendement op groepsniveau. Onze huidige liquiditeit en solvabiliteit is in ieder geval voldoende om onzekerheden op te vangen en noodzakelijke investeringen te doen. ⚡

KERNCIJFERS TAUW GROUP 2014

- netto-omzet nam af met 2,7%
- totaal: € 103,6 miljoen (2013: € 106,5 miljoen)
- projectkosten van derden inbegrepen (€ 22,7 miljoen)
- toegevoegde waarde: € 81,0 miljoen (2013: € 83,1 miljoen)
- bedrijfsresultaat € 1,7 miljoen (2013: € 1,6 miljoen)
- na belastingen: € 1,0 miljoen (2013: € 0,4 miljoen)
- investeringen in materiële vaste activa: € 2,6 miljoen (2013: € 1,1 miljoen)
- investeringen in software (immateriële vaste activa): € 0,8 miljoen
- Atrivé-Groep geacquireerd
- cash flow steeg naar € 2,9 miljoen (2013: € 2,7 miljoen).
- eigen vermogen van het balanstotaal 47,9% (2013: 50,1%)
- personele capaciteit einde jaar: 925 (2013: 916)

MEER JAARCIJFERS OP WWW.TAUW.NL/JAARCIJFERS

Omzetverdeling van Tauw in Nederland

Tauw Nederland

Medewerkers

Locaties

Omzet (2014)

Tauw Group*

Medewerkers

Locaties

Omzet (2014)

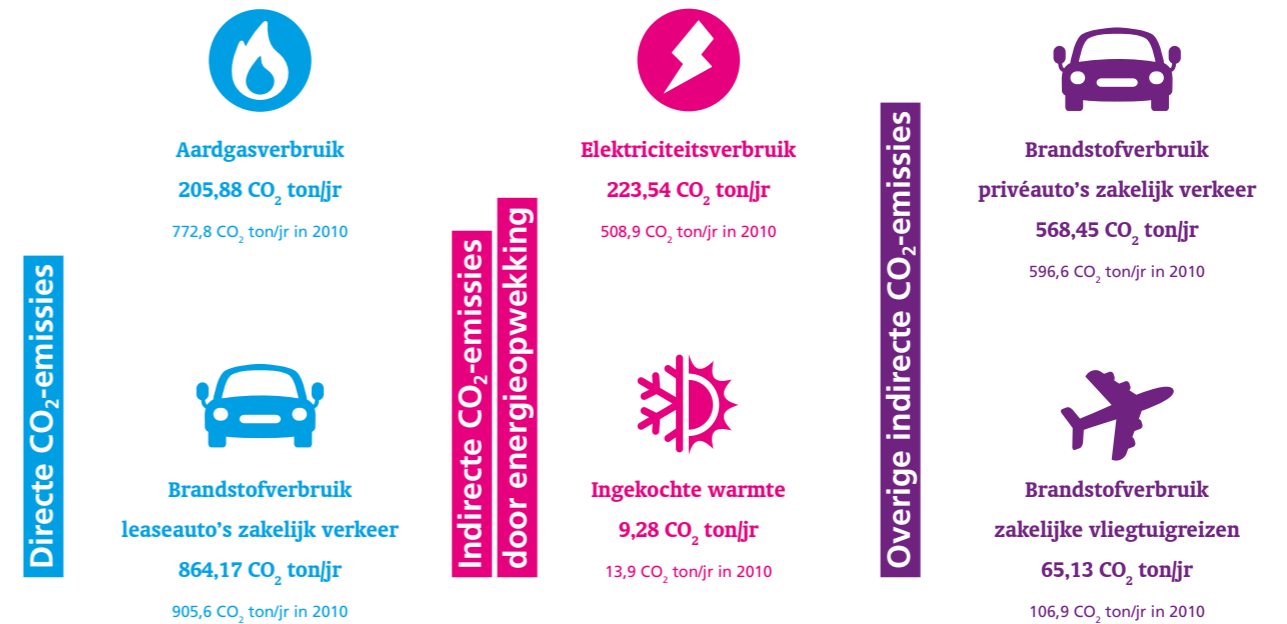
*België, Duitsland, Frankrijk, Italië, Nederland en Spanje

1. Provincie Noord-Holland
2. Rijkswaterstaat
3. Provincie Overijssel
4. Gemeente Amsterdam
5. Provincie Zuid-Holland
6. Hoogheemraadschap van Rijnland
7. Provincie Gelderland
8. Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard
9. Gemeente Utrecht
10. TenneT TSO
11. ExxonMobil
12. Waternet
13. Provincie Noord-Brabant
14. Gemeente Den Haag
15. Waterschap Hollandse Delta
16. Dienst Landelijk Gebied
17. Rasenberg Holding B.V.
18. Gemeente Assen
19. DOW
20. Port of Rotterdam
21. Gemeente Bergen (NH)
22. Van Gelder
23. Philips
24. Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
25. Vissers Ploegmakers Aannemingsbedrijf

CO₂-besparing

in totaal 968 ton t.o.v. 2010

Tauw heeft zich eind 2011 in Nederland laten certificeren voor de CO₂-Prestatieladder, een instrument dat bedrijven helpt bij het reduceren van CO₂. Hiervoor is onder andere een carbon footprint opgesteld, met 2010 als referentiejaar. De infographic op de pagina hiernaast toont de zes emissies die de uitstoot van CO₂ bepalen en de voortgang met betrekking tot de CO₂-reductie voor het jaar 2014, ten opzichte van het referentiejaar 2010.

Het aantal medewerkers in Nederland staat in het referentiejaar 2010 gelijk aan 829,3 fte en het totaal verhuurbaar vloer oppervlak (VVO) staat gelijk aan 22.997 m².

Het aantal medewerkers in Nederland staat in 2014 gelijk aan 715,5 fte en het totaal verhuurbaar vloer oppervlak (VVO) staat gelijk aan 19.327 m².

Veiligheid boven alles

In 2013 lanceerde de Tauw Group een compleet nieuw veiligheidsprogramma. Bewustzijn is hierbij het speerpunt. En om dat te helpen groeien introduceerden we ook 10 Safety Rules en een Safety Incident Tool voor het melden en monitoren van onveilige situaties en incidenten.

Ook in 2014 namen we verschillende initiatieven om het programma verder te integreren in de organisatie. Om de nieuwe regels scherp te krijgen, zijn er meer dan 25 veiligheidsevenementen georganiseerd. Daarbij werd onder andere duidelijk gemaakt hoe de nieuwe regels in projecten toegepast kunnen worden. Deze aanpak is ook vertaald in een e-learningprogramma. Bovendien zijn nu alle veiligheidstools in de hele Tauw Group gestandaardiseerd.

MELDEN EN MONITOREN

De Safety Incident Tool maakt het makkelijker om incidenten te melden en op te volgen. Dat het werkt, is inmiddels wel duidelijk. Het aantal gemelde incidenten steeg met meer dan 300%, zowel in kantoor situaties als in het veld.

INCIDENTEN TAUW GROUP

	2014	2013
A Dodelijke ongevallen	0	0
B Incidenten met verzuim en behandeling	4	3
C Niet-geregistreerde incidenten	74	40
D Incidenten met EHBO en/of materiële schade	356	109
Totaal gemelde incidenten ¹	434	152
(Recordable) Incident Rate (IR) ²	0.47	0.36

¹ A+B+C+D   ² A+B/200.000 manuren

VEILIGHEID IN DE PRIJZEN

Ook onze klanten waarderen dit nieuwe veiligheidsprogramma. In 2014 kregen we dan ook diverse awards: zo kreeg Tauw Italië een prijs voor een groot pesticiden project dat zonder ongevallen is verlopen. Een medewerker van Tauw Nederland kreeg een prijs voor zijn veiligheidsbijdrage op een industriële locatie. Een andere medewerker won een wedstrijd met een essay over veiligheid en leiderschap. Dit jaar kreeg een gezamenlijk team van Tauw België en Tauw Nederland van een klant een Safety Award voor het al 16 jaar zonder ongevallen uitvoeren van bodemsaneringswerk. Ook een team van Tauw Duitsland werd beloond met een award voor 12 jaar werken op een industriële locatie zonder ongevallen.

De Tauw Group Safety Rules

1. Neem altijd de wettelijke voorschriften in acht
2. Neem altijd de eisen van de klant in acht
3. Neem altijd de Standard Operating Procedures in acht
4. Bereid het werk altijd goed voor
5. Zorg er altijd voor dat derden veilig werken
6. Controleer altijd de veiligheid van je werkplek voordat je begint te werken
7. Speel altijd in op onverwachte situaties
8. Geef altijd feedback
9. Volg altijd de principes van verkeersveiligheid
10. Neem altijd het beleid ten aanzien van alcohol en drugs in acht

“De mooiste onderzoeken
zijn werken op of langs
het water. Water geeft
kleur aan Nederland.”

Willem Nell – Waterbodemonderzoeker Tauw Nederland

Eindhoven Airport

Eindhoven

Sinds 2014 is Tauw een partner voor Eindhoven Airport voor een breed scala aan diensten. Eindhoven Airport is de tweede luchthaven van Nederland. De luchthaven is volop in beweging. In 2013 is de terminal uitgebreid en is er een hotel gebouwd. Onlangs is het platform uitgebreid met twee vliegtuig-opstelplaatsen (VOP's), een project waarvoor Tauw diverse werkzaamheden heeft uitgevoerd. De VOP's zijn onder andere geschikt voor grotere typen vliegtuigen.

'Aan ons de vraag om mee te doen in het bouwteam dat de engineering en uitvoering van de VOP's ter hand neemt,' vertelt projectleider Thijs Wessels. 'Tauw heeft de engineering van drainage en riolering gedaan, bodem- en grondradaronderzoek aangevraagd en diverse vergunningen uitgevoerd, in nauwe samenwerking met de bouwteampartners en overheden als de gemeente Eindhoven en Waterschap De Dommel.'

TAUW TAKES CARE

Ook tijdens de uitvoering is Tauw betrokken gebleven, volgens Thijs Wessels: 'We controleerden bijvoorbeeld de uitvoeringstekeningen voor drainage en riolering en de constructieberekeningen voor rioolbuizen en -putten. Daarnaast ondersteunden we het team onder andere met onderzoek en begeleiding van asbestsanering. Een prachtig multidisciplinair project waarin Tauw Takes Care mooi tot uiting kwam.' ✨

“Een prachtig multidisciplinair project waarin Tauw Takes Care mooi tot uiting kwam.”

Thijs Wessels - projectleider Tauw

'Veiligheid is van iedereen'

Ze werkt sinds september 2013 bij de afdeling Compliance & Site Development in Deventer. Mensenmens Floor Ham (26) is adviseur Arbo & Veiligheid. 'Ik adviseer over alles wat met de Arbowet te maken heeft.'

“Het bevalt mij uitstekend bij Tauw. Tauw staat voor innoveren, vooral op het gebied van duurzaamheid.”

‘Eigenlijk ben ik opgeleid tot beleidsmedewerker. Ik heb integrale veiligheidskunde gestudeerd aan het Saxion in Enschede. Na mijn studie heb ik o.a. voor FC Twente gewerkt. Daar was ik verantwoordelijk voor de veiligheid in en om het stadion.

Het was wennen in het begin bij Tauw. Ik ben meer generalist dan specialist en meer commercieel dan technet. Maar wat ik zo mooi aan Tauw vind, is dat je alle ruimte krijgt. Ik heb alle mogelijkheden gekregen om te groeien op inhoud en op andere vlakken. Zo heb ik geleerd hoe projecten uit te voeren en hoe advies te geven aan klanten. Bovendien werk ik in een klein projectteam. Mijn projectleider is sterk op de inhoud, dat is erg leerzaam.’

PIONIEREN

‘Naast Arbo en wetgeving houd ik me ook bezig met veiligheidscultuur en -gedrag bij bedrijven. Samen met een collega, gedragspsycholoog Manja Nicolai, kijken we bij bedrijven naar het veiligheidsbewustzijn van de medewerkers. Bij bedrijven kan op papier alles zo goed geregeld zijn, maar als de medewerkers zich niet bewust zijn van de veiligheidsrisico’s kunnen ongelukken zich voordoen. Wij zorgen ervoor dat het gaat leven onder de medewerkers. Het voelt soms nog als pionieren. Aandacht voor cultuur en gedrag ten aanzien van veiligheid is nog lang niet vanzelfsprekend.

Een voorbeeld: ik ondersteun een bedrijf dat ventilatiekanalen maakt. De mensen die hier werken zijn zich totaal niet bewust van de veiligheidsrisico’s. Het management wil dat wél, maar krijgt de werkvloer niet in beweging. Vanuit mijn rol als veiligheidskundige inventariseer ik de risico’s en probeer de medewerkers bewust te maken van die risico’s. Na afloop krijgen we hele goede reacties van de mensen. Ze zijn zich nu bewust van de risico’s. Daar ben ik trots op!’

“De ene dag sta ik met veiligheidsschoenen, oordoppen en veiligheidsbril in een fabriek, de volgende dag zit ik op kantoor volop in het papierwerk.”

AFWISSELING

‘Het bevalt mij uitstekend bij Tauw. Tauw staat voor innoveren, vooral op het gebied van duurzaamheid. Als je als medewerker een goed idee hebt, dan staat Tauw daar open voor; zowel in tijd als in aandacht.

Ook mooi is de afwisseling in het werk. Ik ben nooit vijf dagen op kantoor. Ik kom veel bij klanten over de vloer. De ene dag sta ik met veiligheidsschoenen, oordoppen en veiligheidsbril in een fabriek, de volgende dag zit ik op kantoor volop in het papierwerk.’

MENSENMENS

‘Omgaan met mensen is het leukste dat er is. Ik ben écht een mensenmens. En ik vind het leuk om

bedrijven te helpen, het is dankbaar werk. Een mooi voorbeeld zijn de risicosessies bij een R&D-bedrijf. De medewerkers van de werkvloer mochten zelf de risico’s opschrijven aan de hand van verschillende thema’s. De opdracht hield het beschrijven van de situatie, het risico en het gevolg in.

Dat is zo enthousiast ontvangen. We kregen alleen maar complimenten. De mensen waren zo blij dat

ze gehoord werden. Van tevoren wisten ze niet precies wat de bedoeling was, maar toen de discussie eenmaal op gang kwam, werden de lijsten met risico’s steeds langer. Na afloop mochten de medewerkers zelf beheersmaatregelen benoemen. Zo mooi, als het besef bij de mensen doordringt!’ ❁

RUIMTELIJKE KWALITEIT

Tauw kijkt anders

Een klein land als Nederland vraagt aandacht voor zijn inrichting. Wonen we aangenaam? Verplaatsen we ons efficiënt? Kunnen we genieten van de natuur? Op de vierkante centimeter balanceren we tussen wonen, werken, recreatie en mobiliteit. Hoe beter we deze functies in een gebied tot hun recht laten komen, des te meer kwaliteit wij de ruimte geven waarin we leven.

Wij zijn leefomgevingsadviseurs die weten dat in de beperkte openbare ruimte talloze belangen om voorrang strijden. Technische mogelijkheden en onmogelijkheden, noodzakelijke functies, omgevingsvoorwaarden en toekomstwaarde spelen allemaal een andere rol. Maar wij kennen het spel. Daarbij kijken we niet alleen naar het gebruik, maar ook naar de beleving en de toekomstwaarde van de ruimte om ons heen.

STEDELIJK GEBIED

Zo adviseren we bij alle fasen van ontwikkelingsvraagstukken in de fysieke leefomgeving. We verbinden onze planologische kennis, onze milieukennis en onze civiele expertise in heldere plannen, met duurzaamheid als het belangrijkste uitgangspunt bij ontwikkelingen in de bebouwde omgeving.

Maar er is meer. Tauw gaat bij alle adviezen en ontwerpen uit van de gebruikswaarde. Zo creëren we een oplossing die ook in de toekomst nog past en aansluit bij de beleving van de eindgebruiker. Daarmee creëren we draagvlak bij alle betrokkenen.

We zijn op ons best bij herontwikkeling binnen de bebouwde omgeving. Kleinschalig, maar juist daarom complex. We behouden de menselijke maat en zorgen dat we de plaatselijke omstandigheden en de belangen door en door kennen. Zo komen we tot succesvolle en kosteneffectieve (her)inrichting van de bebouwde omgeving en de openbare ruimte. Toekomstbestendig en effectief te beheren.

WAT DOEN WE IN HET STEDELIJK GEBIED?

- **Beheer en onderhoud**
- **Bodem en ondergrond**
- **Communicatie en betrokkenheid**
- **Inrichting openbare ruimte**
- **Klimaatbestendige stad**
- **Locatieontwikkeling**
- **Stedelijke infrastructuur**
- **Water in de stad**

INFRASTRUCTUUR

Een weg is een noodzaak in een omgeving die daar nut én last van ervaart. Het is dan ook de omgeving die bepalend is. Vanuit dat idee creëert Tauw draagvlak voor infrastructurele ingrepen. We gaan uit van de gebruikswaarde zonder de bereikbaarheid, de veiligheid, de doorstroming en de milieukwaliteit uit het oog te verliezen. Met toekomstbestendige ontwerpen en ondersteuning bij de realisatie.

We werken voornamelijk rond het inpassen van provinciale en (grotere) gemeentelijke wegen in de omgeving en de bestaande infrastructuur. Inclusief MER's, planstudies, omgevingscommunicatie, kostenadvies. Natuurlijk speelt onze enorme kennis en ervaring op het gebied van bodem, grondwater en milieu daarbij altijd een rol, rekening houdend met de plaatselijke belangen, omstandigheden en procedures. 🌿

WAT DOEN WE MET INFRASTRUCTUUR?

- **Beheer en onderhoud (assetmanagement)**
  - **Contract- en risicomanagement**
  - **Duurzame weg**
  - **Omgevingsmanagement**
  - **Ontwerp en realisatie**
  - **Planstudies en MER**
-

**Op de vierkante
centimeter balanceren
we tussen wonen,
werken, recreatie
en mobiliteit.**

INTERVIEW MET FRANK AARTS

PROJECTLEIDER ECOLOGIE & TEAMMANAGER TRAINEES

'Enthousiast in een dubbelrol'

Als er iemand enthousiast is over zijn werk, dan is hij het wel. Frank Aarts (33) verdeelt zijn werktijd over twee heel verschillende rollen. Hij is niet alleen projectleider Ecologie, maar ook teammanager van de trainees van Tauw. 'Die afwisseling vind ik geweldig, ik ben én met de inhoud én met mensen bezig.'

“De écht leuke projecten zijn de projecten rondom het PAS; het Programma Aanpak Stikstof.”

PROGRAMMA AANPAK STIKSTOF

'Als projectleider Ecologie houd ik me vooral bezig met de grote ecologische projecten. Dat is heel breed; van de aanleg van een nieuwe weg tot het opstellen van nieuw natuurbeleid voor een gemeente en van onderzoek tot implementeren van beleid.'

De écht leuke projecten zijn de projecten rondom het PAS; het Programma Aanpak Stikstof. Dit is ontwikkeld om de problematiek van de stikstofdepositie in Nederland op te lossen. De stikstofdepositie is in grote delen van Nederland zo hoog dat voor veel beschermde vegetatietypen de instandhoudingsdoelstellingen in gevaar kunnen komen. In het PAS worden maatregelen genomen om de depositie af te laten nemen, maar wordt ook ruimte gegeven aan bestaande en nieuwe economische ontwikkelingen. Tevens worden er ecologische herstelmaatregelen genomen.'

SPANNEND PROJECT

'Zo hebben we voor het ministerie van Economische Zaken en de voormalige Dienst Landelijk Gebied een complexe PAS-klus gedaan. Voor 123 gebieden hebben we de gebiedsanalyses gecontroleerd en uiteindelijk 24 hiervan ook inhoudelijk aangepast. Dit is veruit mijn spannendste PAS-project tot nu toe. We hadden te maken met veel verschillende stakeholders en alles moest in een heel kort tijdsbestek af. Het was heel spannend, maar het is zo tof dat het allemaal gelukt is. Daar heb ik enorme energie van gekregen, vooral van de samenwerking. Het was heel bijzonder de wisselwerking tussen DLG en Tauw. De gebiedsanalyses zijn nu klaar voor de ter inzagelegging.'

TALENTVOLLE TRAINEES

Twee dagen per week is Frank teammanager van de traineegroep. In 2014 is Tauw gestart met het traineeshipprogramma: na een strenge selectie krijgen 14 net afgestudeerde talenten de kans dit programma te doorlopen. Het gaat om drie aaneengesloten perioden van een half jaar waarin elke trainee op drie verschillende afdelingen en/of locaties in Nederland gaat werken. Het traineeship biedt de 'young potentials' een ideale combinatie tussen het opdoen van werkervaring en de mogelijkheid om hun competenties verder te ontwikkelen.

POSITIEF PROCES

'In mijn rol als teammanager van de trainees ben ik bezig mensen op de juiste plek te zetten en te faciliteren in hun ontwikkeling. Ik krijg zoveel energie van de positiviteit die loskomt, zeker als je het vergelijkt met het begin. Het traineeship was iets compleet nieuws voor Tauw, men moest wennen aan de

veranderingen. Opeens liepen er 14 enthousiastelingen rond, die ook nog eens heel erg ambitieus waren. Dat bracht nogal wat te weeg. De eerste maanden had ik wel wat 'zendingswerk' om iedereen aan te

“Het is fantastisch om te zien hoe iedereen inmiddels het traineeship omarmt.”

haken. Deze rol triggert mij. Ik word er heel enthousiast van. Het is fantastisch om te zien hoe iedereen inmiddels het traineeship omarmt. We maken er nu op en top gebruik van met z'n allen. Het is heel leuk om die verandering mee te maken. En het mooiste compliment is natuurlijk dat er in 2015 een nieuwe groep trainees gaat starten.' ❁

Stroomkanaal Lemmer

De ophaalbrug over het Stroomkanaal in Lemmer verkeert in een slechte staat en is te smal voor het huidige verkeer. De provincie Fryslân wil een vaste, brede brug zodat met name het vrachtverkeer veiliger kan passeren. En door de brug hoger te maken kunnen onderhoudsschepen voor het monumentale Woudagemaal er gewoon onderdoor.

Een mooie opdracht die is binnengehaald door de combinatie Tauw, wUrck en Reimert. En met een extra uitdaging. Want het Ir. D.F. Woudagemaal, zoals het officieel heet, ligt vlakbij en het staat op de UNESCO Werelderfgoedlijst. Daarom is er extra kritisch gekeken naar het ontwerp en hebben de provincie, gemeente De Friese Meren en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed strenge voorwaarden gesteld aan de inpassing in de omgeving.

ONTWERP MET MEERWAARDE

Daarom is gekozen voor een minimalistisch ontwerp. Dit bleek het juiste antwoord in het monumentale landschap. Of zoals de beslissende jury het verwoorde: 'De brug oogt zeer strak, wat de gewenste vlakke uitstraling ten goede komt. Dit ontwerp heeft veel meerwaarde als het gaat om de doelstelling om de rechtlijnigheid, openheid en de middenas van het Stroomkanaal zoveel mogelijk te benadrukken.'

UITVOERING

Tauw en wUrck zijn als onderaannemer ingehuurd voor alle advies- en ontwerpwerkzaamheden. Tauw voert een deel van de voorbereidings- en engineeringswerkzaamheden samen met wUrck uit. Zo zit de architect van wUrck in het ontwerpteam dat de vormgevingsaspecten van het aanbiedingsontwerp waarborgt. ⚡

TAUW VERZORGT ONDER ANDERE:

- Risicomanagement
- Ondersteuning bij vergunningen en ontheffingen
- Inventariseren van de interne en externe raakvlakken
- Opstellen van adviezen voor waterhuishouding, geotechniek en wegbouwkunde
- Opstellen van een verificatieplan en -rapportage
- Uitwerken naar Definitief Ontwerp en Uitvoeringsontwerp

“Dit ontwerp heeft veel meerwaarde als het gaat om de doelstelling om de rechtlijnigheid, openheid en de middenas van het Stroomkanaal zoveel mogelijk te benadrukken.”

Beslissende jury

Tauw sponsort!

Onze belofte is: sustainable solutions for a better environment. We zetten ons er elke dag weer voor in. Maar dat betekent niet dat we het alleen kunnen.

Daarom sponsoren we ook andere partijen, zoals IVN en Amref Flying Doctors. We zijn een langdurige relatie met ze aangegaan om ook echt een verschil te kunnen maken. En we hebben niet voor niets deze partijen gekozen. Want we sponsoren alleen projecten die bij ons aansluiten op het gebied van water, ruimtelijke kwaliteit en milieu. En die een concrete bijdrage leveren aan een duurzame samenleving. Dat past bij ons.

SCHOON DRINKWATER VOOR DE MASAI

Zo tonen we internationaal onze maatschappelijke betrokkenheid door onze samenwerking met Amref Flying Doctors, een organisatie met een uitstekende reputatie. Bovendien kunnen we zo medewerkers uit alle Tauw-landen betrekken. En Amref Flying Doctors richt zich onder andere op projecten waar schoon water en sanitatie een belangrijke rol spelen. Dat sluit natuurlijk perfect aan bij ons profiel.

Amref werd ruim 55 jaar geleden opgericht. Inmiddels is het de belangrijkste gezondheidsorganisatie in Afrika, met als doel de gezondheid van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen structureel te verbeteren. Zo krijgen zij de kans om te ontsnappen aan de armoede en hun levensstandaard te verbeteren.

MINDER ZIEKTEN

De bijdrage van Tauw gaat in eerste instantie naar een project rond schoon drinkwater voor de Masai in Kenia. Het doel is ziekten als gevolg van slecht water, slechte sanitatie en slechte hygiëne terug te dringen. We helpen ongeveer 50.000 mensen aan veilig water en ongeveer 16.500 mensen aan goede sanitaire voorzieningen. Daarbij horen ook trainingen over hygiëne. Er zijn 108 mensen getraind als 'sanitatiekampioenen': zij bezoeken huishoudens, geven voorlichting over hygiëne en proberen huishoudens te overtuigen om een toilet aan te leggen.

We kunnen het niet alleen

**Onze belofte is:
sustainable
solutions for a
better environment.**

Naast de bijdrage van Tauw worden ongeveer 100 mensen opgeleid om de lokale waterbronnen te onderhouden en zo veilig te houden. Dan blijft de Rift-vallei, het leefgebied van de Masai, ook in de toekomst goed bewoonbaar voor deze nomadenstam.

SAMEN WERKEN AAN DE DIRECTE LEEFOMGEVING

IVN is onze partner als het gaat om de directe leefomgeving. Daarbij zetten we in op wederzijds vertrouwen en het creëren van een echte win-win-samenwerking. We stellen elk jaar € 20.000 ter beschikking. Daarmee werkt IVN aan een duurzame samenleving, met als achterliggende gedachte dat betrokkenheid bij de natuur duurzaam handelen stimuleert.

DE NATUUR VAN DICHTBIJ

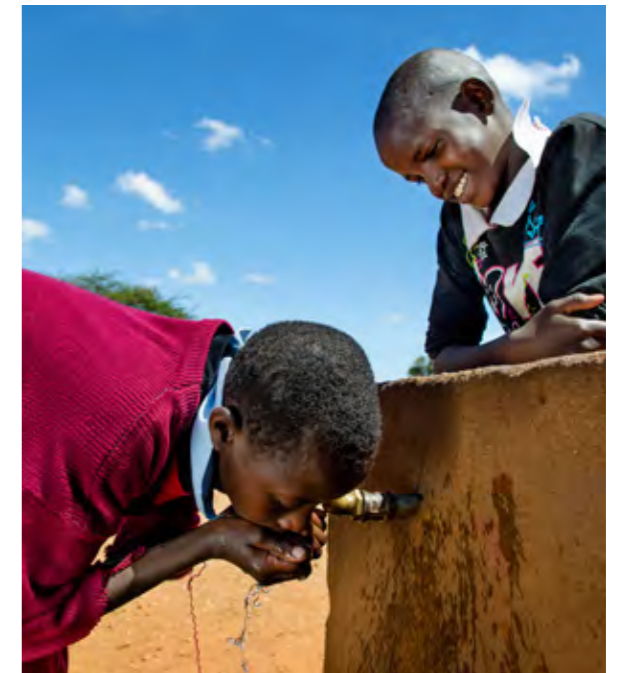
IVN laat jong en oud van dichtbij de natuur beleven. En dat doen ze al ruim 50 jaar met zo'n 20.000 leden. Velen van hen zijn gediplomeerd natuurgids. Zij werken aan bewustwording op het gebied van natuur, milieu en landschap en bereiken daarmee ongeveer een half miljoen Nederlanders per jaar.

De bijdrage van Tauw wordt voor een deel ingezet voor de campagne Scharrelkids. Nog nooit eerder was de afstand van kinderen tot de natuur zo groot als nu. Kinderen spelen minder buiten en hun omgeving bestaat steeds vaker uit stenen en beton, terwijl spelen in het groen van onschatbare waarde is. Met jeugdactiviteiten en het ontwikkelen van een groene speelinfrastructuur betreft

het IVN kinderen bij de natuur. Het streven is om jaarlijks in ieder geval drie lokale initiatieven mogelijk te maken.

SCHOLEN VOOR DUURZAAMHEID

Een ander programma waar Tauw aan bijdraagt is Scholen voor Duurzaamheid; het landelijke onderwijsprogramma van IVN. Dit programma slaat een brug tussen het voortgezet onderwijs, bedrijven en maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van duurzaamheid. Op dit moment werken 35.000 leerlingen aan verschillende opdrachten. Ze doen onderzoek en maken een ontwerp rond een actuele kwestie. Tauw profileert zich ook als opdrachtgever, bijvoorbeeld bij het onderdeel WaterXplorelab van de digitale leeromgeving voor docenten. En Tauw levert uiteraard kennis; de basis van ons bedrijf! ❁

Rainproof Amsterdam

In 2014 is het groot onderhoud in Betondorp, Amsterdam, gestart. Zo wordt tot 2016 de bestrating waar nodig vervangen. Hierdoor ziet het er straks weer fraai uit en is de openbare ruimte overal weer goed begaanbaar. Tegelijkertijd vernieuwen Waternet en Liander de ondergrondse infrastructuur. De buurt blijkt gevoelig voor wateroverlast na hevige of langdurige neerslag. Daarom wordt op een aantal plaatsen een (regen)waterberging gemaakt. In opdracht van het stadsdeel Oost en Waternet onderzochten wij welke oplossingen haalbaar zijn en meteen met het groot onderhoud kunnen worden meegenomen.

Het was de kans om te kijken of de omgang met water in de buurt niet op een andere, vernieuwende, manier aangepakt kon worden. Daarvoor was goede samenwerking tussen de verschillende organisaties nodig, want Betondorp ligt in de Watergraafsmeer; een polder 5 meter beneden zeeniveau. 'Een grote uitdaging dus, als het gaat om de verwerking van regenwater,' aldus Floris Boogaard, projectleider bij Tauw. 'In de wijk zijn een aantal kleinschalige, vernieuwende maatregelen in de openbare ruimte gepland die helpen om de buurt beter bestand te maken tegen extreme buien.'

AMSTERDAM RAINPROOF

Het project is onderdeel van Amsterdam Rainproof, een voorbeeld van kleinschalige aanpassingen in de openbare ruimte die de buurt minder kwetsbaar maken voor extreme neerslag en zo bijdragen aan de klimaatbestendigheid van de buurt. Door te kiezen voor een groene oplossing draagt het ook bij aan de hittebestendigheid van de buurt. Er wordt in sommige straten zelfs bespaard omdat er geen riool wordt vervangen of aangelegd.

Aan het eind van de Harkstraat en de Gaffelstraat, op een klein pleintje met wat bomen, wordt een wadi gemaakt. De straatprofielen van de aangrenzende straten worden aangepast zodat het regenwater die richting op stroomt. De wadi slaat dus tijdelijk regenwater op waar het langzaam de grond in kan stromen.

KOLKLOZE STRAAT

De Zaaiersweg ligt aan de rand van de wijk en grenst voor een groot deel aan een sloot. Het regenwater van deze straat verdwijnt in het riool. Straks is de weg kolkloos aangelegd, zodat het water richting de sloot stroomt. Tijdens extreme buien wordt het riool daardoor minder belast.

PEILSTOK

Het project kreeg op 28 november 2014 De Peilstok uitgereikt door juryvoorzitter Pier Vellinga, de internationaal bekende wetenschapper en hoogleraar op het gebied van klimaatverandering. Het is een prijs van het ministerie van Infrastructuur en Milieu voor inspirerende oplossingen om waterrobuust en klimaatbestendig te bouwen. De prijs ging naar Betondorp Rainproof, omdat er op een interactieve en integrale manier klimaatadaptieve oplossingen zijn gevonden voor de meest verharde wijk van Amsterdam.

JURYOORDEEL

Juryvoorzitter Pier Vellinga: 'Door creatieve samenwerking en door inbreng van de bewoners wordt het werk, en daarmee Betondorp, meteen klimaatbestendig gemaakt. Het project laat zien dat wanneer je het doel van klimaatbestendige inrichting koppelt aan reeds voorziene investeringen en je kennisinstellingen en burgers betreft, je dan meer kwaliteit en klimaatbestendigheid kan krijgen voor een lagere prijs dan bij een traditionele aanpak.'

BETROKKENHEID TAUW

De aanpak van Betondorp vloeide voort uit het project 'de waterbergende weg'. Verschillende Tauw-consultants deden mee aan een workshop bij Waternet om innovatieve oplossingen voor de Amsterdamse waterproblematiek te creëren. Dit heeft uiteindelijk geleid tot diverse projecten:

- Innovatieve regenwaterafvoer Betondorp
- Water Overlast Landschaps Kaart (WOLK) Amsterdam en Betondorp
- 3D visualisaties en BIM
- Augmented reality in Watergraafsmeer 🍷

“De oplossingen zijn niet groots en meeslepend, maar simpel en robuust. Meekoppelen met regulier werk wil iedereen, maar het komt vaak onvoldoende van de grond.”

Paulien Hartog - strategisch adviseur Waternet

METEN EN INSPECTIE

Zeker meten!

Veel zaken die met milieuprestaties en de kwaliteit van de leefomgeving te maken hebben, moeten goed in de gaten worden gehouden.

Denk aan bodem, lucht, afvalwater, ecologie, geluid, geur, asbest, veiligheid en trillingen. Het meten, monitoren en inspecteren van aspecten die hier mee samenhangen is een van onze specialismes.

ADVIES IN CONTEXT

We verstaan de kunst van het meten: we weten hoe belangrijk het is om secuur te werk te gaan. De resultaten kunnen immers grote consequenties hebben voor bewoners, bestuurders en bedrijven. Bovendien plaatsen we onze activiteiten altijd in een bredere context. We snappen dat metingen vaak het begin of sluitstuk zijn van bedrijfsdoelen of een omgevingsvraagstuk. Daarom geven we ook advies over hoe de resultaten gebruikt kunnen worden.

En door het combineren van deze meet-, advies- en inspectiewerkzaamheden bieden we u meerwaarde. Vooral – maar niet uitsluitend – in integrale of complexe projecten. We streven naar toonaangevende kwaliteit van onze adviezen, waarmee u planningsvoordelen heeft bij langlopende en ingewikkelde procedures en vergunningentrajecten.

ELKE SITUATIE IN DE HAND

We zijn efficiënt georganiseerd, zodat we ons werk tegen een scherpe prijs kunnen aanbieden. We hebben alles in huis om snel op te treden: goed opgeleide en ervaren mensen én al het benodigde materiaal. Kortom, we hebben elke situatie in de hand.

OP WELKE GEBIEDEN ONDERSTEUNEN WE U:

- **Bodem en grondwater**
  - **Lucht**
  - **Afvalwater**
  - **Waterbodem**
  - **Geluid & trillingen**
  - **Ecologie**
  - **Inspecties openbare ruimte**
-

HET OPLOSSEN VAN KNELPUNTEN

De kern van ons werk zit in het vaststellen van de milieuprestatie en omgevingskwaliteit door metingen, inspecties of onderzoek. We bieden gedegen en kwalitatief hoogwaardig onderzoek, dataverwerking én advies over hoe de resultaten gebruikt moeten worden.

Zo ondersteunen we onder andere bij het oplossen van knelpunten in ruimtelijke plannen, het maken van saneringsplannen, het voorbereiden van uitvoeringsplannen en het houden van toezicht op de uitvoering.

Alles rondom het meten, monitoren en inspecteren van aspecten die te maken hebben met bodem, lucht, afvalwater, ecologie, geluid, geur, asbest, veiligheid en trillingen. 🍷

De kern van ons werk zit in het vaststellen van de milieuprestatie en omgevingskwaliteit door metingen, inspecties of onderzoek.

'Schitterend om de hele dag buiten te zijn'

Hij werkt ruim zeven jaar als veldwerker en boormeester bij Tauw in Amsterdam. Willem Nell (32) wordt door collega's omschreven als de beste waterbodemonderzoeker van Nederland. Zelf is hij meer bescheiden. Hij roemt vooral het teamwork: 'Samen zorgen we ervoor dat het een succes wordt'.

“Kijken in de bodem, is kijken in de geschiedenis van Nederland. De bodem is het beste geschiedenisboek van Nederland.”

GESCHIEDENISBOEK

Als iemand enthousiast over zijn werk is, dan is Willem het wel: 'Het is verschrikkelijk mooi om de hele dag buiten te zijn. Je ziet heel veel van het land en je komt op de mooiste plekken. Kijken in de bodem, is kijken in de geschiedenis van Nederland. De bodem is het beste geschiedenisboek van Nederland. Dat zei mijn docent Bodemkunde altijd en nu weet ik dat hij gelijk heeft.'

Neem de Zaanstreek. Vanaf mijn eerste maand bij Tauw ben ik hier al aan het werk. Ik heb hier inmiddels honderden projecten gedaan. Het is een schitterend gebied met eeuwenoude industrie. Dat gaat terug tot in de tijd van de VOC. De Zaanstreek is het achterland van Amsterdam, vandaar de werven waar de boten gebouwd werden, de pakhuizen waar specerijen opgeslagen werden en natuurlijk de molens. Deze hele geschiedenis vind je nu nog terug in de bodem.'

Als veldwerker voert hij veldmetingen uit en neemt hij bodemmonsters. Hij beschrijft de bodemopbouw en de omgeving. Bijzondere plekken waar hij regelmatig komt, zijn Schiphol, de Bollenstreek en het Vondelpark. Het bodemonderzoek in 2009 na de ramp met het toestel van Turkish Airlines is hem vooral bijgebleven.

INVENTIEF

Zijn grootste passie ligt echter bij waterbodemonderzoeken. 'De mooiste onderzoeken zijn werken op of langs het water. Water geeft kleur aan Nederland.' Verreweg zijn leukste waterbodemonderzoekproject is de sanering van de Vecht waar hij de afgelopen vier jaar aan gewerkt heeft. 'Ik woon in Weesp vlakbij de Vecht, dus het voelt als een thuiswedstrijd. Overdag ben ik daar de hele dag aan het werk en 's avonds heb ik daar roeitraining. In vier jaar tijd hebben we de hele Vecht tot Utrecht, zo'n veertig kilometer, gesaneerd. Nu de sanering afgerond is, checken we of de waterbodemonderzoek schoon genoeg is. Daarvoor gebruiken we de modernste apparatuur, de XRF-meter, een techniek om zware metalen uit het slib te halen.'

“De mooiste onderzoeken zijn werken op of langs het water. Water geeft kleur aan Nederland.”

Zelf is hij ook erg inventief. Samen met zijn broer heeft hij een eigen uitvinding gedaan: 'Ik heb een speciale goot uitgevonden die ik achter de boot kan hangen om de baggerspecie nog beter te beoordelen.'

SAMENWERKING

'We willen zo goed mogelijk werk leveren. We gaan niet zomaar wat potten vullen, maar we gaan altijd op zoek naar het beste monster. Daar staat Tauw ook voor: kwaliteit gaat boven kwantiteit. En dat moeten we samen doen. Ik vind het mooi om in een team te werken. Samen met de andere veldwerkers zorgen we dat het een succes wordt!' ❧

Colofon

Uitgave en samenstelling	Afdeling Marketing & Communication Tauw Group bv, juni 2015
Ontwerp en vormgeving	Emotion
Tekst	Tauw, Goeie Tekst! en Emotion
Fotografie	Gerhard Witteveen Fotografie
Druk	Productiemannen, Zevenaar
Oplage	2.500 exemplaren

© 2015 Tauw Group bv

Sustainable solutions for a better environment

Tauw